

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 4MCdo/3/2015
Identifikačné číslo spisu: 5913200789
Dátum vydania rozhodnutia: 26.04.2016
Meno a priezvisko: JUDr. Eva Sakálová
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2016:5913200789.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcu B., bývajúceho v Q., proti žalovanému MAKS-D, s.r.o., so sídlom v Novákoch, M. R. Štefánika 1, IČO: 36 332 534, o náhradu škody, vedenej na Okresnom súde Ružomberok pod sp. zn. 7 C 19/2013, o mimoriadnom dovolaní generálneho prokurátora Slovenskej republiky proti uzneseniu Okresného súdu Ružomberok z 19. septembra 2014 č.k. 7 C 19/2013-151, takto

rozhodol:

Mimoriadne dovolanie o d m i e t a .

Žalovanému náhradu trov dovolacieho konania nepriznáva.

Odôvodnenie

Žalobca sa žalobou podanou na Okresný súd Ružomberok 6. februára 2013 domáha voči žalovanému náhrady škody z ublíženia na zdraví a to titulom bolestného 19 099,80 eur, titulom sťaženia spoločenského uplatnenia 58 635,60 eur, s 8,75%-ným ročným úrokom z omeškania od 22. decembra 2012 do zaplatenia, titulom zvýšenia sťaženia spoločenského uplatnenia 29 317,80 eur, na tom skutkovom základe, že v areáli žalovaného pri prepravovaní bremena pracovníkmi žalovaného odpadla kovová rúra, ktorá ho pri páde zasiahla do hlavy a hornej časti tela, čím došlo k jeho početným zraneniam.

Okresný súd Ružomberok uznesením z 5. mája 2013 č.k. 7 C 19/2013-125 podľa § 109 ods. 2 písm. c/ O.s.p. prerušil konanie do právoplatnosti skončenia trestného konania vedeného na Okresnom súde Ružomberok pod sp. zn. 1 T 115/2012. O pokračovaní v konaní rozhodol uznesením z 5. augusta 2014 č.k. 7 C 19/2013-149.

Podaním z 11. novembra 2013 označeným ako „zmena návrhu podľa § 95 O.s.p.“ sa žalobca domáhal rozšírenia návrhu o určenie, že obsah podmienky v dodávateľskej zmluve uzatvorenej medzi žalobcom a žalovaným zodpovedajú pracovno - právnenému vzťahu, a že úraz, ktorý sa stal žalobcovi 20. novembra 2010 počas výkonu práce je pracovným úrazom, za ktorý zodpovedá žalovaný v rozsahu 100%,

alternatívne, že žalovaný je povinný zaplatiť žalobcovi z titulu bolestného 19 099,80 eur, z titulu sťaženia spoločenského uplatnenia 58 635,60 eur, všetko s 8,75%-ným ročným úrokom z omeškania od 22. decembra 2012 do zaplataenia, z titulu sťaženia spoločenského uplatnenia 29 317,80 eur. Súčasne sa žalobca domáhal, aby žalovaný bol zaviazaný zaplatiť za obdobie od 20. novembra 2010 do 18. novembra 2011 úrazový príplatok 2 722,50 eur s 8,5%-ným ročným úrokom z omeškania od 1. decembra 2013 až do zaplataenia, 12 099,64 eur s 8,5%-ným ročným úrokom z omeškania od 1. decembra 2013 až do zaplataenia mesačnú úrazovú rentu 525,50 eur počnúc od 1. decembra 2013 vždy do nasledujúceho 15. dňa kalendárneho mesiaca s 8,5%-ným ročným úrokom z omeškania z každej mesačnej dávky od 16. dňa príslušného mesiaca až do zaplataenia.

Okresný súd Ružomberok uznesením z 19. septembra 2014 č.k. 7 C 19/2013-151 zamietol návrh na zmenu žaloby, keď uviedol, že v trestnom konaní sa riešila aj otázka spoluviny oboch osôb vykonávajúcich činnosť pre žalovaného, ktoré mali zapríčiniť škodu, pričom v tomto smere bola jedna osoba spod žaloby oslobodená a druhá uznaná za vinnú, čo je rozdiel oproti skutkovým záverom, ktoré vychádzajú z návrhu. Zmenený návrh tiež nadobúda pracovnoprávny charakter, kde by súd musel prioritne riešiť otázku či sa jednalo o pracovnoprávny vzťah alebo vzťah obdobný pracovnoprávnemu vzťahu, čo podľa názoru súdu nie je predmetom konania tak ako bol stanovený v žalobe. Mal za to, že výsledky doterajšieho konania, vrátane trestného konania nie sú podkladom pre konanie o zmenenom návrhu, preto návrh zamietol.

Na základe podnetu žalobcu podal generálny prokurátor Slovenskej republiky (ďalej len „generálny prokurátor“) mimoriadne dovolanie proti uzneseniu Okresného súdu Ružomberok z 19. septembra 2014 č.k. 7 C 19/2013-151. Podľa názoru generálneho prokurátora týmto uznesením bol porušený zákon a to v § 1, § 2, § 3, § 79 ods. 1, § 95 ods. 1 až 3 O.s.p., § 157 ods. 2, § 167 ods. 1, 2 O.s.p. Ako dovolací dôvod uvádzal inú vadu, ktorá mala za následok nesprávne rozhodnutie vo veci (§ 243f ods. 1 písm. b/ O.s.p.) a to v súvislosti s nepripustením zmeny návrhu z iných dôvodov ako vymedzuje § 95 ods. 2 O.s.p. Uviedol, že okresný súd sa síce odvoláva na výsledky trestného konania a poukazuje na obsah žaloby, ale v jeho odôvodnení absentuje dôvod, prečo tieto skutočnosti nemôžu byť predmetom dokazovania, ktoré je povinný vykonať v konaní vedenom tak o pôvodnej žalobe a ktoré by bol povinný vykonať i o zmenenom návrhu, navyiac, keď doposiaľ neboli vôbec predmetom dokazovania a preto nemohli byť ani predmetom predbežného hodnotenia dôkazov pri rozhodovaní o návrhu účastníka konania na pripustenie zmeny návrhu. Odôvodnenie preskúmaného rozhodnutia okresného súdu z 19. septembra 2014 č.k. 7 C 19/2013-149 (správne č.k. 7 C 19/2013-151) absentuje presvedčivosť a vnútorná logika, z ktorej by nepochybne vyplýval záver, prečo súd návrh na zmenu žaloby zamietol. Navrhol uznesenie okresného súdu zrušiť a vec mu vrátiť na ďalšie konanie.

Žalovaný navrhol mimoriadne dovolanie ako nedôvodné zamietnuť. Zároveň uviedol, že na Okresnom súde Ružomberok pod sp. zn. 3 Cpr 2/2014 prebieha konanie v právnej veci žalobcu proti žalovanému, o žalobe sčasti totožnej s návrhom o zmene návrhu v prejednávanej veci (o určení, že úraz, ktorý sa stal žalobcovi 20. novembra 2010 je úrazom pracovným).

Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) ako súd rozhodujúci o mimoriadnom dovolaní (§ 10a ods. 3 O.s.p.), bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 243i ods. 2 O.s.p. v spojení s § 243a ods. 3 O.s.p.) preskúmal napadnuté rozhodnutie v rozsahu podľa § 243i ods. 2 O.s.p. v spojení s § 242 ods. 2 O.s.p. a dospel k záveru, že mimoriadne dovolanie treba odmietnuť.

Ak generálny prokurátor na základe podnetu účastníka konania, osoby dotknutej rozhodnutím súdu alebo osoby poškodenej rozhodnutím súdu zistí, že právoplatným rozhodnutím súdu bol porušený zákon (§ 243f O.s.p.), a ak to vyžaduje ochrana práv a zákonom chránených záujmov fyzických osôb, právnických osôb alebo štátu a túto ochranu nie je možné dosiahnuť inými právnymi prostriedkami, podá proti takémuto rozhodnutiu mimoriadne dovolanie (§ 243e ods. 1 O.s.p.).

Súd rozhodujúci o mimoriadnom dovolaní musí v každej veci posúdiť, či zákonom stanovené podmienky na jeho podanie boli splnené. Prítom je aj viazaný dôvodmi uvedenými v mimoriadnom dovolaní.

Z ustanovenia § 243e ods. 1 O.s.p. vyplýva, že okrem podnetu účastníka konania alebo osoby dotknutej alebo poškodenej rozhodnutím súdu a zistenia, že právoplatným rozhodnutím bol porušený zákon, musí byť splnená aj ďalšia podmienka v zákone stanovená pre možnosť podania mimoriadneho dovolania a to, že to vyžaduje ochrana práv a zákonom chránených záujmov fyzických osôb, právnických osôb alebo štátu, a že túto ochranu nemožno dosiahnuť inými právnymi prostriedkami. Tento predpoklad je daný vtedy, ak mimoriadnym dovolaním a následným zrušením ním napadnutého rozhodnutia súdu možno dosiahnuť nápravu a zabezpečiť ochranu práv fyzických osôb, právnických osôb alebo štátu, ktorú nie je možné zabezpečiť právom inak. V prípade, že ochranu práv a zákonom chránených záujmov fyzických, právnických osôb alebo štátu je možné dosiahnuť inými právnymi prostriedkami, mimoriadne dovolanie nie je na mieste; v takomto prípade dovolací súd pre nesplnenie základných podmienok mimoriadne dovolanie odmietne. O takýto prípad v prejednávanej veci ide.

Je nepochybné, že predmetom mimoriadneho dovolania generálneho prokurátora je uznesenie Okresného súdu Ružomberok z 19. septembra 2014 č.k. 7 C 19/2013-151, ktorým súd zamietol návrh na zmenu žaloby.

Podľa § 95 ods. 1 O.s.p. navrhovateľ môže za konania so súhlasom súdu meniť návrh na začatie konania. Zmenený návrh treba ostatným účastníkom doručiť do vlastných rúk pokiaľ neboli prítomní na pojednávaní, na ktorom došlo k zmene.

Zmena návrhu na začatie konania (žaloby) je základný dispozičný úkon predmetom konania, je teda prejavom tzv. dispozičného princípu sporového konania. Dispozičný princíp sa v sporovom konaní v čistej forme uplatňuje jedine pri návrhu na začatie konania, to znamená, že žalobca sám zväži, či návrh (žalobu) na začatie konania podá alebo nie. Len čo sa však začne (v sporovom konaní sa začne doručením návrhu na začatie konania na súd), prechádza na súd povinnosť vec prejednať a rozhodnúť podľa podaného návrhu. Z uvedeného dôvodu potom zmena žaloby nie je rýdzim dispozičným úkonom účastníka, ale je viazaná na súhlas súdu. Rozhodnutie súdu, ktorým zamietol návrh na zmenu návrhu, nie je rozhodnutím vo veci samej a účastníkovi konania, v danom prípade žalobcovi, nič nebráni v tom, aby podal žalobu o určenie (§ 80 písm. c/ O.s.p.), tak ako to žiadal vo svojom návrhu na zmenu návrhu (žaloby). Z obsahu spisu (z vyjadrenia žalovaného) vyplýva, že žalobca toto právo využil a na Okresnom súde Ružomberok sa v konaní vedenom pod sp. zn. 3 Cpr 2/2014 domáha určenia, že obsah a podmienky v dodávateľskej zmluve uzavretej medzi žalobcom a žalovaným zodpovedajú pracovno-právnomu vzťahu, a že úraz, ktorý sa stal žalobcovi 20. novembra 2010 počas výkonu práce je pracovným úrazom a v nadväznosti na to, žiada priznať náhradu škody spôsobenú takýmto úrazom.

Z uvedeného je preto možné vyvodiť, že ochrániť práva a zákonom chránené záujmy účastníka konania požadovaným kladným rozhodnutím o pripustení zmeny návrhu (žaloby) je v danej veci možné dosiahnuť inými právnymi prostriedkami, konkrétne podaním určovacej žaloby.

Preto najvyšší súd mimoriadne dovolanie generálneho prokurátora odmietol pre nesplnenie podmienky absencie možnosti dosiahnuť ochranu práv a zákonom chránených záujmov inými právnymi prostriedkami (§ 243e ods. 1 O.s.p.).

Generálnemu prokurátorovi v konaní o mimoriadnom dovolaní nemôže byť uložená povinnosť nahradiť trovy konania. Povinnosť nahradiť trovy konania v konaní o mimoriadnom dovolaní má ten, kto podal podnet na podanie mimoriadneho dovolania (§ 148a ods. 1 a 2 O.s.p.). V danom prípade dal podnet na mimoriadne dovolanie žalobca. Žalovaný nepodal návrh na priznanie náhrady trov dovolacieho konania, preto mu najvyšší súd ich náhradu nepriznal (§ 243i ods. 2 O.s.p. a § 151 ods. 1 O.s.p.).

Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.